

1 תלמוד בבלי מסכת שבת זט פ/א

כטבלא מרובעת כטבלא הוא דורי ה' לאו וכי אסור הנים לאקולי בה קולה אחרינה להתריר ראש תורה היוצא הימנה: משנה מנין לפולtot שכבת זרע ביום השלישי (שתהא) [שהיא] טמאה שנאמר הינו נכוונים לששת ימים מני שמרחיצין את המילה ביום השלישי שחל להיות בשבת שנאמר ויהי ביום השלישי כואים מני שקורין לשון של זהירות בראש שער המשתלח שנאמר אם היו חטאיכם כשנים כשלג יליבנו מני לסיכה שהיא בשתייה ביום הכהורים אף על פי שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר ותבא כמים בקרבו וכשמנן בעצמותיו: גمرا רישא דלא כרבי אלעזר בן עזירה סייפה כרבי אלעזר בן עזירה דאי כרבי אלעזר בן עזירה טהורה שמענאה ליה מאן דלא מוקי כתנא רישא טהורה ומוקי לה לכלה כרבי אלעזר בן עזירה ומאנ דמויקים כתנא רישא רבנן סייפה כרבי אלעזר בן עזירה תננו רבנן פולtot שכבת זרע ביום השלישי טהורה דברי רבי אלעזר בן עזירה רבי ישמעאל אומר פעומים שהן ארבע עונות פעים שהן חמיש עונות פעים שהן ששות רבי עקיבא אומר לעולם חמיש ואם יצאתה מקצת עונה ראשונה ונותנין לה מקצת עונה ששית אמרה רבנן קמיה דבר פפא ואמרי לה רב פפא לרבה בשלה מא רבי אלעזר בן עזירה כרבנן דאמר כי בחמש עביד פרישה ורבבי ישמעאל כרבי יוסי דאמר באربع עביד פרישה אלא רבי עקיבא כמו לעולם כרבי יוסי כדאמר רב אדא בר אהבה משה בהשכמה עלה וב להשכמה ירד בהשכמה עלה דכתיב וישכם משה בברker ויעל אל הר סיני בהשכמה ירד דכתיב לך רד ועלית אתה ואחרך עמך מקיש ירידת לעלייה מה עלייה בהשכמה אף ירידת בהשכמה והא טבולי יום נינחו אבי בר רבנן ורב חנינא בר אבין דאמר תרווייחו ניתנה תורה לטבול יום

2 רשי' על שבת זט פ/ב

והא טבולי יום נינחו - כיון דלכלהו שמעין דבלילי שבת טבלו, והוא לחו טבולי יום כשקבלו תורה, שלא היה להם הערב שימוש אחר הטבילה, וכיוון דהכי הואaic לא מימר דמביעוד יום טבלו שם, ואפילו היכי פלייטון תורה, ובצרי לחו חדא עונה אליבא דכלהו:

3 תלמוד בבלי מסכת שבת זט פ/א

מייתיibi וקידשתם הימים ומחר קשיא לרבי יוסי אמר לך רב יוסי יום אחד הוסיף משה מדעתו ותניא שלשה דברים עשה משה מדעתו והסכים הקדוש ברוך הוא עמו הוסיף יום אחד מדעתו ופירש מן האשה ושבר את הלוחות הוסיף יום אחד מדעתו מי דריש הימים ומחר הימים מה מחר לילו עמו אף היוםليلו עמו ולילה דהאידנא נפקא ליה שמע מינה תרי יומי לבר מהאידנא וממלן דהסכים הקדוש ברוך הוא על ידו דלא שריא שכינה עד צפרא דשבטה ופירש מן האשה מי דריש נשא קל וחומר בעצמו אמר ישראל שלא דברה שכינה עמהן אלא שעה אחת וקבע להן זמן אמרה תורה והיו נכוונים וגוי אל תגשו אני שלל שעה ושעה שכינה מדברת עמי ואני קובע לי זמן על אחת כמה וכמה וממלן דהסכים הקדוש ברוך הוא על ידו דכתיב לך אמרו להם שובו לכם לאהלים וככתוב בתורה אתה פה עמוד עmedi ואית דאמרי פה אל פה אדריך בו שבר את הלוחות מי דריש אמר ומה פ██ח שהוא אחד מטוריג'ג מצות אמרה תורה וכל בן נכר לא יכול בו התורה כולה [כאן] וישראל מומרים על אחת כמה וכמה וממלן דהסכים הקדוש ברוך הוא על ידו שנאמר אשר שברת ואמר ריש לקיש ישר כח' שישברת

4 בית שמואל - הקדמה

5 רבינו יונה

6 פנים יפות על בראשית פרק ח פסוק כב

יום ולילה לא ישבותו. אמרו רבוינו ז"ל בסנהדרין זט נ"ח ע"ב, גוי שבת חייב מיתה, אמר רב הונא אפילו בשני בשבת, הקשה מההרש"א זהיל"ל אפילו באחד בשבת. ונראה דהנה הקשו המפורשים, דמה שאח"ל [יוםא כח ע"ב] קיים א"א כל התורה כולה, וכי אין שמר שבת שלא נצווה עליו, ודחה לאו דיום ולילה לא ישבותו שנצטויה עליו מימי נח. ונראה דלא קשה, כי קודם מ"ת היה הלילה נמשך אחר הימים, כמו שלקמן בפ' בא ובפ' יתרו ובכמה

מקומות, עד שאמר לו הקב"ה מערב עד ערב תשבתו שבתכם [ויקרא כג, לב] וכן הוא אומר כאן יום ולילה לא ישבתו, הינו שלא ישבתו יום ואח"כ ליל, ואני חייב מיתה אלא אם שבת עד סוף הלילה, כ"א עשה מלאכה בסוף הלילה לא עבר על הליאו של יום ולילה לא ישבתו, שהוא שביתת כל היום וכל הלילה שלאחריו אבל שמירת שבת של אברהם אבינו, היה כמו שהיה אחר מתן תורה דהינו שחיים הולך אחר הלילה. נמצא קיים שתיהן שעשה מלאכה ביום ועשה מלאכה במצואי שבת, hari שלא שבת יום ולילה, וכן הוא לדורות בני נח אינם חייבים כשבת בא' בשבת, אלא שם שבת בלילה שלאחריו עד גמר הלילה, וכיון שעיקר החיוב הוא בגמר הלילה, והוא אצלנו שני בשבת, הינו דבר ר"ה אפילו בשני שבת. כוונתו באמות על יום א', אלא קמ"ל שעיקר החיוב הוא בלילה שלאחריו שהוא אצלנו שני בשבת, ויבורע עוד במקומות רבים מעין זה:

7 פנים יפות על שמורות פרק יט פסוק י

עוד י"ל דלulos היום כמחרדרשה גמורה היא, אלא דלפי מ"ש התוס' שם [פט. ד"ה לסוף מ' יום] גבי ארבעים יום וארבעים לילה שהיא משה בהר, דהינו עם לילה אחרת א"כ ה"נ י"ל דהיום כמחרה הינו עם לילות אחרים, מכש"כ לפי מש"כ לעיל דקודם מ"ת הנה ממשך הלילה אחר היום, עד שאמר לו מערב עד ערב תשבתו שבתכם, אלא דמשה היה סבור במה שאמר הקב"ה ביום השלישי ירד על הר סיינ הינו בליל שלישי שהוא תחילת יום שליש, א"כ ע"כ אין הכוונה עם לילה שלאחריו, אבל באמות כיון שלא ניתן התורה בלילה כדאמר לעיל מושם לא מראש בסתר דברתי, ע"כ לאו דרשה גמורה היא. לפ"ז יש לפרש הא דמקשי מ"ל דהקב"ה הסכים על זיו ולא אמר דהסכים עמו כלשנא דר' יוסי דהסכים עמו, דהkowski הוא להיפך, מ"ל דהסכים הקב"ה על ידי משה, דלמא כוונת הקב"ה בתחילתה היה ג"כ כמו שעשה משה. ע"ז משני כיון שלא שרי שכינטא עד צפרא דשבתא, ע"כ מושם דלא מראש בסתור דברתי, או מושם ששה עונות, א"כ ע"כ לאו דרשה גמורה היא:

8 פנים יפות על ויקרא פרק יב פסוק ב

איתא בילקוט [תזריע תקמ"ז] ר' נהמיה אמר תנ חלק לשבעה [קהלת יא, ב] זה דור שמיל משה לשבעה, וגם לשמונה זה דור שמיל יהושע לשמונה, וכבר פירשו עניין זה בפ' בשלח לרוץ קושית האבן עירא דכתיב [במדבר לג, ג] ממחרת הפסח יצאו ב"י דהינו ט"ז וככתיב ואכלו את המן ממחרת הפסח דהינו י"ז שהוא מחרת אכילת הפסח, וכתבנו שם מושום דקודם מ"ת היה הלילה ממשך אחר היום ונקרא יום ט"ז מחרת אכילת הפסח משא"כ לאחר מ"ת לא נקרא מחרת עד י"ו, לפ"ז אותן תינוקות שנולדו בלילה לפני ניסן דלפי האמת שהיום ממשך אחר הלילה היה יומ"ד יום שביעי לילדתן אבל לפיה שחויבו הלילה אחר היום כבר היה יומ' שביעי ומלהותם משה בע"פ שלא לעכב הקרבת הפסח שמילת זכריהם מעכbin אותו.

9 רמב"ם יד החזקה הלכות טומאת צרעת פרק טז

ועל עניין זה מזהיר בתורה ואומר השמר בגע הצרעת זכור את אשר עשה יי' אלהיך למרים בדרך הרי הוא אומר התבוננו מה אירע למרים הנביאה שדיברה באחיה שהיתה גדולה ממנה בשנים וגידלו על ברכיה וסכנה עצמה להצלו מן הים והיא לא דברה בגנותו אלא טעה שהשותו לשאר נביים והוא לא הקפיד על כל הדברים האלה שנאמר והאיש משה ענו מאד ואע"פ כן מיד נענשה בצרעת קל וחומר לבני אדם הרשעים הטפשים שמרבבים לדבר גדוות ונפלאות

10 קובץ הערות - דוגמאות לביאורי אגדות

11 פחד יצחק

12 ספר צדקת הצדיק - אות יא

יא) יlpfin מבריתתו של עולם דבכל לילה קודם ליום כדאיתא ריש ברכות (ב'). כי בכל דבר ההעדר קודם להוויה וכי אשב בחושך אך כי אחר כך ה' אור לי (מייכה ז' ח'). כי כל חי adam כך מורכבים מהזמן חושך ואור יום

ולילה כך חזר חלילה רק שהחושך קודם דקליפה קודמת לפרי. חוץ בקדושים קיימת לנו הלילה אחר היום כי מי שכבר בא אל הקודש היום קודם כמו מי שעומד תוך הפרי אצלו קודם לקליפה [ולכך סלקא דעתך גם לקריאת שם וכאמו שנtabbar במקום אחר]. ועיין בתלמידי רביינו יונה ברכות (ח' ע"א ד"ה ואומר), דגש בתורה כז':

13 ספר דבר צדק - קונטרס נר המצוות הקדمة

מצינו בלשון הכתוב سور מרע קודם ואחר כך ועשה טוב. כי יש במצבות לא תעשה קידimat המעליה כמו שאמרו ביבמות (ו'). וגם קידימת הזמן כמו שנטבואר במקום אחר. אמנם בתורה מצינו אנחנו קודם לא יהיה לך נשם כוללים כל עשיין ולא תעשה כדיוען]. ונראה כי ידוע בכל התורה יכולה הלילה אחר כך היום חוץ מקדושים ...

כי העומד בחושך אצלו החושך קודם ואחר כך האור. וכן היה שני אלף תוהו ואחר כך שני אלפי תורה (סנהדרין צ"ז). אבל העומד ביום אצלו החילדה נוח מגיעתו וכן משניתנה התורה היה לעולם אור. וחושך ואור אוור קודם. ובבראשית הרבה (א', ו') חושך זה מעשיהם של רשעים וכו' והנה ברשותנו אמר (תhalim נ', ט"ז) מה לך לספר חוקי ונאמר (משל ט"ז, ח') זבח רשעים תועבה ואין יכול להביא דורון ממצות ומעשים טובים עד שישיר מרע קודם. ושביתה מעבירות מדת לילה כי ההולך בחושך צריך לראות מוקדם שלא יכול בפחדים וינזק ואחר כך יראה הדרכך הרואה. מה שאינו כן אוור זה מעשיהם של צדיקים שלבן ברשותו (בראשית הרבה ל"ד, י') צרכין מוקדם לבחור בטוב והסור מרע אצלן להשליך הרע שבטו ומדת יום קודמת אצלן ...

וזה דבר כל התורה יכולה בחולין הלילה קודמת רך בקדושים כשבא אל הקודש במקום קדושה ובהירותו אז יום קודם כנ"ל. [ויש לעיין בהזה דבר תלמוד תורה הלילה אחר היום עיין בתלמידי רביינו יונה פרק כמה דברכות (ח' ד"ה ואמר) יעון שם בטעמו ולפי מה שכתבתני נכון] ובזה יתאפשר דבקריאת שמע הקדים של ערבית מה שאינו כן בברכת קריאת שמע עיין ברכות (ב'). וכן בתפילה עיין בריש פרק תפילת השחר [ולא פריך בריש ברכות מהה כלל] רק קריאת שמע היא שורש سور מרע דקבלת עלול הוא במדריגת עבד דהינו יראה כמו שנאמר (מלאכי א', ו') ואם אדונים אני איה מורה. ויראה היא מקור לסור מרע כמו שאמרו ז"ל (ירושלמי ברכות ט' הלכה ה') והרמב"ם בפירוש המשניות (אבות א', ג'). וברכת קריאת שמע מהם נגד שבע ביום הלתך כמו שאמרו ז"ל (ירושלמי ברכות פרק א' הלכה ה') הובא בתוס' (ברכות ב'). וכן תפילה היא בנוכחותך וכל הברכות מתחלין לנוכח שהוא הכרת האנכי נוכחות עינו נזק רעiliamente [ועיין ברש"י ברכות כ"ה]. וזה שורש לעשה טוב וכך היום קודם כנ"ל. ולפיכך בספר תהילים דקאי אמצעות מעשיות וכל אדם כמו שנאמר (תהלים ל"ד, י"ד) נצור לשונך מרע וגוי רק העדר הרע לנו הקדים سور מרע. מה שאינו כן בשעת מעמד הר סיני נער מהם יציר הרע ושמענו שתים אלה מה פי הגבורה הכללת כל תרי"ג מצות בכך כפי רמייתן שהם תרי"גعطין להגעה על ידם להכרת אנכי ולא יהיה. הכרה חזקה וברורה לבב בקיון גמור לפיכך אנחנו קודם כנ"ל:

14 ספר דבר צדק - אות ח

יליף מבריתו של עולם וכו' (ברכות ב'). עיין שם. כי בקדושים הלילה אחר היום כמו שאומרים בברכת יוצר אור קודם לחושך. אף על גב דברייתו של עולם בראשית חשוכה והדר נהרא (שבת ע"ז ע"ב) זהו לגבי ה' יתברך בריאה קודם לייצור. ובראה החושך אצלינו כמו שmobaa בזוהר דיש אוור לגдол כל כך החושך לעין קל הראות ולכנן אומרים ובראה אחושך. ואצלינו ממטה למעליה יצירה קודם לבריאה וכן קרבנות דהינו כפרה לחוטאת וחסר אצלו הימים קודם. מה שאינו כן בהנחתת ה' לילה קודם בכל בריתתו של עולם. וסלקא דעתך דקבלה על מלכותם שלמים דיין בדין תלייא מילתה ויום קודם לזה אמר ויליף וכו' דמיד שקיבלה על מלכותם שלמים ונתברר אצלו שהוא אחד חזר הכל למקומו. ויליף מבריתו של עולם וכו' כי ידוע דנעוץ סופו בתחילת והתחathon חזר להיות עליון כמראה הבזק כמו שנtabbar במקום אחר:

15 אדרת אליהו על ישעה פרק ה פסוק יט

והנה ההפרש שבין זמן ועת, הינו שעת הוא המשכת הזמן עד התחלת העניין, זמן הוא כל ימי משך העניין, ואמר כאן ימהר המשך הזמן עד ההתחלה, ויחישה המשך הזמן מן תחילתו ועד תכללה. וכן הוא מה שאמר כאן ותקרב

התחלת העניין, ותבאה העניין כולו מראש ועד סוף?

16 קול אליו על שמות פרק י פסוק כא

בפסוק (שם י. כא) ויהי חשך על ארץ מצרים וימש חשך. י"ל דהנה האור ברייה, והחשוך ברייה, ולא כיש מי שאומרים שהחשך הוא העדר האור, דבראמת לא כן הוא רק ברי' בפ"ע אלא שנדרה מפני האור, כי כן שם הקב"ה בטבע הבריאה, י), ולפי"ז כאן שינוי הקב"ה את הטבע שאמר וימש חשך פירוש שחשך ימש האור ולא האור החשך, ויהי לשון ימש מושרש לא מש מתוך האוהל ויהי פועל יוצא. (תלמידו הגאון ר' ברוך משללו בספרו גבייג גבייג הכסף דף י"ג):

הגה י) עיין בס' הכתוב והקבלה פ' בראשית שמביא שם ג"כ בשם רבינו הגר"א ז"ל דהחשך הוא ברייה בפ"ע וכו' ע"ש. וכן כתיב (ישעי' מה. ד) יוצר אור ובורה חשך, אמנם הרד"ק פ"י שם בשם אבי ז"ל דהחשך קאי על האור כי היא הגורמות החשך בעולם כשתשകע השמש וכו' ע"ש, א"כ ליכא כ"כ ראייה ממש, אבל באמות כן נראה בהדייא בדברי הגדרא בראש מס' פסחים דאמירין שם זהא דכתיב ויקרא א' לאור יום ולחשך קרא לילה, לאו לעניין קרייאת שם הוא אלא ה"ק קרייא רחמנא לנוורה וכו' ע"ש, א"כ משמע בהדייא זהה הוא ברייה בפ"ע. וכן משמע מדברי התשרי' מלך שקרא לעבדו שיבא לפניו וכו' ע"ש או"ח ט' ס"א דכ' שם דמש"ה תקנו חז"ל להזכיר מدتليل בימים ומדת בפרק קמא דמס' ברכות הובא ג' ביש"ע או"ח ט' ס"א דכ' שם דמש"ה תקנו חז"ל להזכיר מדת לילה בימים ומדת יום בלבד להוציא מלב האפיקוריסים שאומרים שמי שברא אויר לא ברא חושך, דעתה בגמרא (ע"ש במהרש"א) הוא מינאה דאמר לרבי מי שברא אויר לא ברא חושך וכו' משוחה תקנו חז"ל וכו' ע"ש, והנה אם נאמר דהחשך הוא רק העדר האור א"כ אין כאן מקום לטיעות ולמה חששו אע"כ דקדים לו חז"ל דהחשך הוא ברייה בפ"ע ועוד יש כמה וכמה ראיות ברורות לזה:
אםנס ראה זה פלא בבב"ח בטור או"ח סי' ו' שכותב שם דחשך אינו כי אם העדר האור וכו' ע"ש וצ"ע, ועוד יש להאריך

17 ספר דבר צדק - פרשת אחורי מות אות ז

פירוש כתרא נקרא העומק שאין נגלה אף לאדם עצמו

18 ספר דברי סופרים - אות לח

אבל חכם עדיף מנביא ודברים שלא נתגלו למשה רבינו ע"ה נתגלו לרבי עקיבא וחביריו כמו שאמרו במדבר רבה (י"ט ו') שהוא השורש DOTORA שבעלפה כמו שאמרו (סנהדרין פ"ו). כולו אליבא דרבבי עקיבא ובירושלמי דשקלים (פרק ה' הלכה א') עיין שם, כי הוא הצד בפיו דעש הרשות על ידי שורשו מיצחק דעל כן רישיה בעיטפה דיצחק שם ניצוץ רבוי עקיבא, שהפסולות הוא שנים לקדושה ומתחפק ללבון העליון שזהו תכלית המשכנת החכמתה DOTORA שבעלפה שבעולם הזה מצד המחשבה וההעלם, זהה סוד כך עלה במחשבה שאמר על מיתתו (מנחות כ"ט ע"ב) כי הוא מעולם המחשבה והחכמתה שקדום נתגלה אל הבינה שבלב, دمش אין השגת אדם בעולם הזה משות אלא על ידי מסירות נפש למיתה:

ועל זה אמרו (ברכות ס"ג ע"ב) אדם כי ימות באוהל דבמייתנו רואין (תורת כהנים ריש פרשת ויקרא) ולזכות לראייה דמחוי בעניינו על ידי זה מחיו דהאי עליما, כי עיקר הראייה הוא ראיית החכמתה וההשגה וכמו שנאמר (קהלת א' ט"ז) ولבי ראה הרבה חכמה וכלשון חכמה רואה אני את דברי פלוני, ועל כן נקראים הסנהדרין עיני העדה (במדבר רבה ט"ז כ"ד):

ועל כל ימי של ר' עקיבא היה מצטער מתי יבוא לידי מסירות נפש בפועל (ברכות ס"א ע"ב), מצד רב השתווקותו כל ימי בהשגת שלימוט החכמתה וההשגה שיוכל לזכות על ידי זה, כי תכלית הידיעה שלא נדע הוא השגת עמוק חכמתו יתברך שאי אפשר לידענה כלל כי לא מחשבותי מחשבותיכם, ואי אפשר לבוא לה על ידי התבוננות ודעת, וידעה רק על ידי העדר הדעת:

19 ספר פרי צדיק פרשת כי תצא - אות טז

זה העני שאמרו בגמרא נ' שערি בינה נבראו בעולם וכולם ניתנו למשה חסר אחד שענין ה' הוא בחינת כתר עליון. אף שאמר הלשון שערি בינה אך על ידי הדעת מופיע בו מכתר עליון על ידי הקוצו של יוד וכמו שאמרנו. וזהו השער לבעל תשובה כמו שנאמר ולבבו בין ושב ורפא לו ולכן נקרא תשובהعلاה גם כן אימה. וזה לא נמסר למשה רבינו ע"ה וכן כתוב בפירוש בתיקוניים (סוף תיקון כ"ב) כתר עליון דא היא שלימו דן' שערি בינה ודא היא דלא ATIHEIV למשה וכו'. ועל זה אמרו במקומות שבعلي תשובה עומדים צדיקים גמורים אינם עומדים. וזה שאמרו במדרש כל יקר ראתה עינו זה ר' עקיבא וחביריו

הקדמת הרב המאור הגדול בעל המחבר **בית שמואל**

מורינו ורבינו הגאון מוהר"ר שמואל זצ"ל שהיה אב"ד ור"מ מה ק"ק פירדא יע"א:

עם מה שצפינו לנו ה' קדום נקוטה קליין ומפורלה ק' פירדא, הופר' כ' צוית יי' ולמדמי צעון גםו עס מלמידים סמתקאים נקיים וסוקפני מוקפת מונגה על הקעה. גס דנילס רזיס לארט סי' סטוליס וקג'יס צהמלי טרלאויס, צ'ירמייט טיג'ט נפאי, מיכור הגרון השגדל בועל מורי וזה ען רן שער והו צמגי'ס, ארך נראטה מקומתו יונמי לדניין, ולפעמים חתמתגע נחלתיס לה דוויס וזה זקס קופפה, והו יודע לאכזר ולטלחות פיס נ' כלון וכלון ינמר טפוג צעמיין. גס קפר יקל ערך' סטול צומם', האך נגוזל עריכו מה מזקענו צויצ' נ' מנהנו כי לא לחץ צעיר וטניס צמאנפה. ועוד דצבי דוויס להרוויס וצ'רל קפרי צומת ליקטומי מהט לסתה מנוי יצד כל אנד צהנודס מהט. גס עזימ' כלביס הצעי'יס לדיעיס חלו'. בבן המלמי כויס עט' עשות נ' בון' פדר' מיהרורא בתרא' ביהם עולמים. ובז' נקבה לרום מסלשו במיו' ממיס:

מ"י פ"ח מ"ה גרכות
גרכין ט' טווע פ"ח ק"י
רטע:

שְׁלֹטִי
גְּבוּרִים

ג כל שיטות ואין גדר נדרך כלל פעם ופעס
הן גמאלת דמי סקוולו נקבישות דין טויה
שנה כיון ספונטנו עכ"פ לא קורום לו נקוטה
במקורה ננמוד היה טל נדרך כיון סמלה
הן מפסיק גל מרים ענ' קיליטה דקיליטה
ד' ביטים הלא גאנטו ששלמה צוין נדרך

הקריה שקדמה לה נ"כ היל כמקורה
קדורה ונכלה רה טהו נורה למתקן אין מי
שיפעל נכלת טמולו קדממו נCKER מפי
ויזע סיקירה היל הנדרם מיל סטלי ייעז
ר"ש

למרות וילרלטן: פחת דבשברא. גמתם
אכלת פחת על נומר לומר סאלט נירא
נדכון וויזע שאגיא נמלן אטולס מיל סטול
ין: טוים רהרטרא. דהילו זילו פאי האפּוֹ
פיטעל צילן דהיל פיטעל קויס לאיל אכלת
דבלטילן טהילר אכלת נויס לדכון לילן:
אלין גלון מיטילן נן אטולס נחמלין
הדרטם פל מוד פטר"ג וכטאגיא נמלן עטולס
וילס ציטן כרך אטולס אכלת נויס דכון:
מלוי צמר פיטעל הילוין פחתם הדרטם
לומר נספ"י וויזע כמו קיטס קר מילן
רכיש ווילוין מידי (א) כרך צוילו
וילן גפן: פחת נטמלה הדרטם לומר
וילך הו: וויזע אטולס מלן אטולס
טעה סוויס פיטעלן חיך דכון ערבי
עלרלט: ציא. (ב) סאי מומיין מיל יוס
לולוין ומיל ליל נויס אטולס ניל מילן
מעירקלו יפה פחת על נומר לומר חיך דכון
מעירג' נערבים טהו דעטם גולן וילן
וויזע כלטו פחת הדעתם דטמלה וויזע
יחסכל דלושום הדעתם דטמיהו פחת:
ופחת בבחה אהדרות. בונטם גל דעט
לומר נרכם נמס דטיעו על סטמלה וועל
ברלולו.

שיטה ריב"ב

ג. הנה הכתוב אומר, שכפרת יומ-כיפור היא אחת בשנה. ופסוק זה אינו אומר אלא: פרשני. כי הלא יום זה של עשרה בתשרי אי אפשר לו לבוא אלא אחת בשנה. ובכדי להבהיר את פירושו של פסוק זה, علينا להעמיק עיון בשני היסודות המרכזיים את הפסוק הזה, דהיינו מצד אחד: גוראותיה של סגולת כפרת יומ-כיפור. ומצד שני, תורתו של מושג השנה.

ד. ונקדמים את הדיון בתורתו של מושג השנה. התחלתו של עין השנה אצל הכנסת-ישראל, הוא בקשר עם גלות מצרים. שכן ברית בין הבתרים קבעה את המשך הזמן של גלות-מצרים במספר שנים. אלא שבברית זו עצמה מצאנו קנה מידה אחר להמשך הזמן, שכן המשך הזמן עד לנאהלה נקבע במספר דורות, שכן הוא אומר דור רביעי ישבו הנה. וחזרנו כמה פעמים בזה על דבריו הנר"א, המפרש דהינו טעמא, משום דהקלוקלים תלויים בנסיבות הזמן, בעוד שהתקונים תלויים בנפש האדם. ולכן מהלך הגלות שהוא מהלך של קלוקלים נמדד במספר שנים, מה שאין בו מהלך הנאהלה שהוא מהלך של תיקונים נמדד במספר דורות. ובודאי שיש לנו לצרף לכך שגם מתשים במנין המצוות. כי המצוות לא תעשה מנינם שם"ה בנגד שם"ה ימות-ה השנה. ואילו ממצוות עשה מנינם רט"ח בנגד רט"ח איברים שבאדם. והרי לנו כי הקלוקלים נתלים בחלוקת זמן, ואילו התקונים נתלים בחלוקת קומת אדם. אלא שעדיין חלה علينا חובת ביאור, מה טיבם של הקלוקלים במשלת הזמן, ומה טיבם של התקונים במשלת אדם. ועיין פחד יצחק לראש השנה מאמר כ"ז, שנתרשו שם דבריו הנר"א בהרחבה ובעומק. אולם לעניינו כאן, נראהים הדברים בעינינו בלבד מיוחד. והלומד הטעמי יוכל כי כל זה אינו אלא בבחינת חילוף לבושים. אלא שככל הלבושים מכם לאותו הגות.

ה. הנה אנחנו מעמידים שני ערכיים, בעלי היפך קטבי, ואומרים: עולם עובר, ועולם קיים. העולם העובר שייך למציאות שהזמניות שלטת בו, ואילו העולם הקיים שייך למציאות שהנצחיות שלטת בו. אולם שגרת המחשבה המוציה תופסת גם את הנצחיות